

@zwne

ELAW PRAKTIJKCURSUS WBP E.A.

Inleiding en achtergrond (internationale en supranationale regelingen)

Gerrit-Jan Zwenne

privacy...

- lichamelijke integriteit
drugstest, cavity search
- territoriale privacy
zoals het huwelijk
- communicatiegeheim
denk aan: televisie-, brief- en telefoongeheim
- informatieprivacy
aanspraken van individu m.b.t. informatie die op hem of haar betrekking heeft

VOED. DIE KORTINGSPROCESSEERT... HIER BIL BESCHUFT... HAN BINA CREDITKAART- EN SPANNAAR... PEST EN PINDOL EN HET REAGEREERT ALUM COMPLETE... KORTINGSPROCESSEERT... HET BINA PINDOL?

WIL KANSEN UM HOUT OOK... NOG VOE MET CAMERAS, NERVEN... ALLES OP AL EENREDE... EEN PEST, PEST, NIEK... EEN SAMENSTELLING UIT... OP 'E...

OKEE... IK DOE HET!

ontwikkeling van privacywetgeving

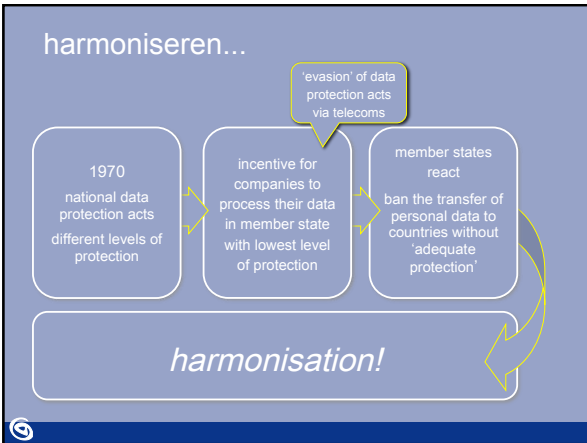
- 1948 Universele Verklaring (art. 12)
- 1950 EVRM (art. 8)
- 1966 BUPO-verdrag (art. 17)
- 1980 OECD-Guidelines
- 1981 CoE Convention 108
- 1995 EC DP Directive 95/46/EC
- 2018 General Regulation on DP

fundamentele rechten

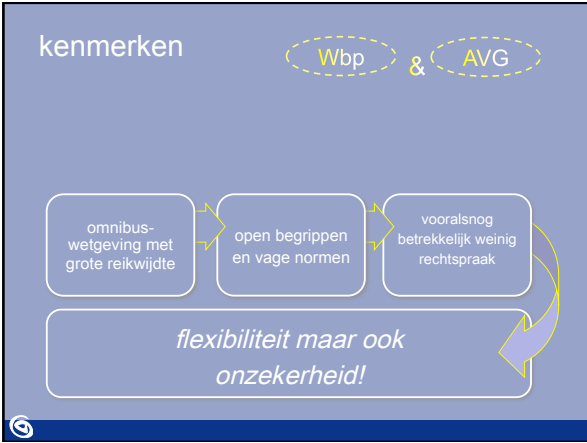
harmonisatie

Grondslag:
- art. 8(1) Handvest
- art. 16(1) VWEU

~~Wet bescherming persoonsgegevens
Data Protection Act 1998
Loi n° 78-17 du 6 Janv. 1978 relative à l'informatique,
aux fichiers et aux bases de données
Personenwet 1992
etc.~~

meer privacywetten

"beleidsonafhankelijke implementaties"

Grondwet, ECHR

- privacy, communicatiegeheim
- beperking nodig in een democratische samenleving

Telecomwet

- verkeers- en locatiegegevens, spyware en 'cookies', spam en telemarketing enz.

Enz

straks
Implementatiewet
AVG &
Veegwet AVG

AWR, Awb, Wbrp, Wpg WGBO,
Wob, WvSr, WvSv enz.

Artikel 23 AVG (of: lost in translation)

1. De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van die artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn ...

Artikel 23	Article 23
<i>1. De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van die artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, kan worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn ...</i>	<i>1. Union or Member State law to which the data controller or processor is subject may restrict by way of a legislative measure the scope of the obligations and rights provided for in Articles 12 to 22 and Article 34, as well as Article 5 in so far as its provisions correspond to the rights and obligations provided for in Articles 12 to 22...</i>

Overw. 84

Recital 84

Teneinde de naleving van deze verordening te verbeteren indien de verwerking waarschijnlijk gepaard gaat met hoge risico's in verband met de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker verantwoordelijk te zijn voor het verrichten van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling om met name de oorsprong, de aard, het specifieke karakter en de ernst van dat risico te evalueren.

In order to enhance compliance with this Regulation where processing operations are likely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons, the controller should be responsible for the carrying-out of a data protection impact assessment to evaluate, in particular, the origin, nature, particularity and severity of that risk.

@zwne

PRAKTIJKCURSUS WBP E.A. 2016

toepassing, reikwijdte en de werking van de Wbp en AVG

Gerrit-Jan Zwenne

Wbp & AVG

betrokkenen, verantwoordelijken, bewerken, functionaris en college

DE SPELERS

de spelers

Wbp & AVG

- betrokkene** *data subject*
 - degene op wie de gegevens betrekking hebben
 - natuurlijke persoon
- verantwoordelijke ("verwerkingsverantwoordelijke")** *controller*
 - heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking
 - natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan
- bewerker ("verwerker")** *processor*
 - bewerkt gegevens t.b.v. verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen
- Ap of Cbp** *data protection authority*
 - Autoriteit persoonsgegevens of College bescherming persoonsgegevens
- FG** *data protection officer (DPO)*
 - functionaris voor de gegevensbescherming

(verwerkings)verantwoordelijke

Wbp & AVG

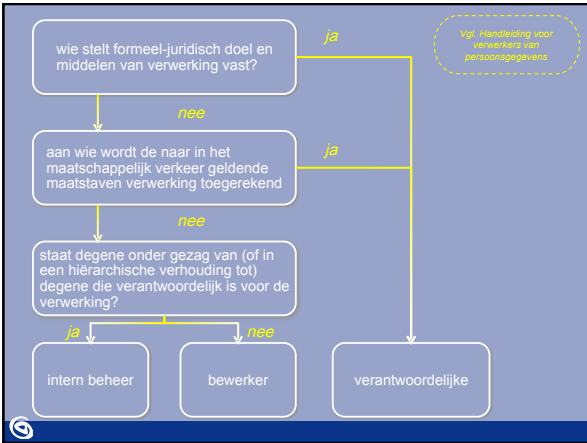
- **zeggenschap over doel en middelen van verwerking**
 - formeel juridisch, maar ook feitelijk of functioneel*
 - wie beslist over bewaartermijnen, verstrekking, inzageverzoeken, etc?*
- ...aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden bezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend
- uitgangspunt bij de invulling van het begrip «verantwoordelijke» is de bestaande structuur van het civielrechtelijke en bestuursrechtelijke personen- en organisatierecht
- binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke ministers op rijksniveau, het college van gedeputeerde staten en de commissaris van de Koningin op provinciaal niveau en het college van B&W en de burgemeester op gemeentelijk niveau (MvT)

bewerker c.q. verwerker

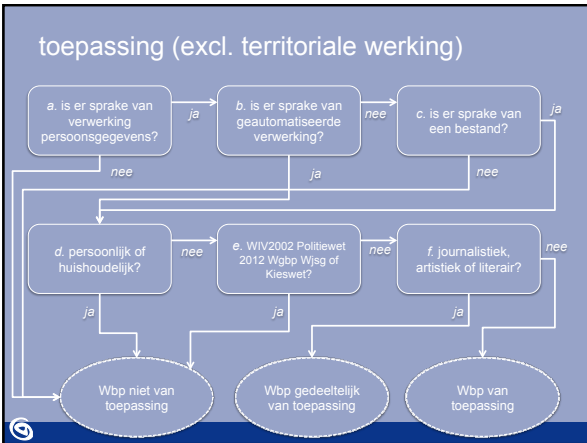
Wbp & AVG

- **verwerkt persoonsgegevens ten behoeve van en onder verantwoordelijkheid van verantwoordelijke**
 - ...het bepalen van de doeleinden van de verwerking en de zeggenschap daarover doorlaggevend. Of en hoeverre de bewerker de details van verwerkingwijze van persoonsgegevens kan bepalen hangt in grote mate af van [...] de overeenkomst [met de] verantwoordelijke*
- "d.w.z. overeenkomstig diens instructies en onder diens (uitdrukkelijke) verantwoordelijkheid.
- De bewerker is allereerst een buiten de organisatie van de verantwoordelijke staande persoon of instelling.
- [D]e bewerker [...] neemt geen beslissingen over het gebruik van de gegevens, de verstrekking aan derden en andere ontvangers, de duur van de opslag van de gegevens etc."

toepassing

- geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerking
- en soms ook handmatig verwerking

bestand

verwerking persoonsgegevens

Wbp & AVG

persoonsgegevens
gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon

verwerking
elke handeling m.b.t. persoonsgegevens

kost het een onevenredige inspanning om aan de hand van het gegeven de desbetreffende natuurlijke persoon te identificeren...?

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (enzovoorts)

BSN en soft-nr

info@bedrijfnaam.nl

cookies, device fingerprints

IP-adres

@zwinne

postcode huisnr

vof, zzp-er, eenmanszaak

+31(0)2251 8337

(07) 3538800

Openbaar Toilet

naam van rechtspersoon

Vrij Rb A van 18 februari 2017 L.Nr BvB122 (Streektwee)

4.8. [...] De naam van een rechtspersoon waarin de naam van een natuurlijk persoon is verwerkt kan niet zonder meer beschouwd worden als een gegeven dat betrekking heeft op die natuurlijke persoon en daarmee onder de werkingssfeer van de Wbp worden gebracht. De band tussen een natuurlijk persoon en de rechtspersoon die zijn naam draagt kan immers zeer divers zijn.

Zelfs is mogelijk dat iedere band ontbreekt of op zeker moment gaat ontbreken zonder dat dit tot naamswijziging van de rechtspersoon leidt. Door [eiser] c.s. zijn geen feiten of omstandigheden gesteld waarom in dit geval de naam van de stichting gevestigd op de [A-straat nr] te [woonplaats], door de doorsnee gebruiker van de informatiediensten van Google met hem als persoon die ter plaatse verblijft in verband zal worden gebracht.

Wbp & AVG

kenteken

Het A van ECLINE, GHAMG 2016 146

Uitgaande van de definitie van artikel 1, onderdeel a, Wbp vormt een kentekengegeven voor de heffingsambtenaar in beginsel wel een persoonsgegeven, omdat hij via Cition de beschikking krijgt over onversleutelde kentekengegevens van voertuigen die binnen de Gemeente Amsterdam geparkeerd zijn en die door hem, na gegevensverstrekking door de RDW, aan een natuurlijk persoon kunnen worden gerelateerd.

nationaal wanbetalers- register

Vrij 16e Artikel 12 september 2014
ECLI:NL:RZAAMS:2014-5036
(nationaal wanbetalersregister)

[D]e naam en het kvk-nummer van [eiser]
[kan] als de verwerking van
persoonsgegevens [...] worden aangemerkt.
[..]

Met de (handels)naam en het kvk-nummer
van de onderneming van [eiser] kan immers
de voor- en achternaam van [eiser]
eenvoudig worden achterhaald.

overledenen

"De Wbp is slechts van toepassing
op gegevens die betrekking hebben
op identificeerbare natuurlijke
personen die nog in leven zijn. Een
identificeerbare persoon is blijkens
de wetgeschiedenis een persoon
wiens identiteit zonder onevenredige
inspanning kan worden vastgesteld.
Uit de enkele vermelding "overlevend
kind" uit het gezin van haar wel op
de website te vermelden vader kan
haast onmogelijk -laat staan **zonder
onevenredige inspanning**- worden
afgeleid dat eiseres de dochter is van
die in 1942 in Auschwitz vermoorde
vader. Eiseres is dan ook geen
identificeerbare persoon in de zin
van de Wbp.

Vrij Artikel 11 december 2013 LJN
ANW013 (sigdank monument)

handmatige verwerking ('bestand')

- gestructureerd geheel
van persoonsgegevens
- dat volgens bepaalde
criteria toegankelijk is, en
- betrekking heeft op
verschillende personen

ongeacht of dit geheel van
gegevens gecentraliseerd is
of verspreid is op een
functioneel of geografisch
bepaalde wijze

- onderlinge samenhang
- gemeenschappelijke bestemming of
 - verzameling die in de praktijk als
een geheel worden beschouwd, of
 - vooraf aangebrachte structuur van
de verzameling of raadpleeg-
methodiek die samenhang brengt

Art. 1(c)
Wbp

Art. 4(6)
AVG

dossier

HR 3 juni 2005, L. en A. T. 104
(Zwaartboek)

.... 3.5.2 Het hof heeft [...] met juistheid onderscheiden tussen enerzijds de verzameling dossiers van alle in het ziekenhuis van de Stichting werkzame medisch specialisten, onder wie [verzoeker], waarin algemene gegevens worden opgenomen, zoals personalia, de toelatingsovereenkomst en - bijvoorbeeld - correspondentie met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden elders dan in het ziekenhuis, die alle bij elkaar in een dossierkast worden bewaard en welke tezamen een bestand vormen als bedoeld in art. 1, onder c, Wbp en anderzijds het dossier "[verzoeker]", dat noch feitelijk noch naar de aard van de inhoud deel uitmaakt van dat bestand noch is bestemd om in dat bestand te worden opgenomen; niet alleen wordt het dossier "[verzoeker]" **afzonderlijk bewaard** en is het alleen voor [betrokkene 2], de directeur van de Stichting, toegankelijk, ook bevat dit dossier geheel andere gegevens (over het functioneren van [verzoeker]) dan het bestand van de dossiers van de medisch specialisten.

analoge geluidsopnamen

Dexia [bewaart] de opnamen met het oog op haar procespositie en de banden waarop de telefoongesprekken met [verweerder] voorkomen, [zijn] reeds ontsloten door Dexia, aangezien Dexia op het overzicht van 11 mei 2005 **de data en exacte tijdstippen heeft vermeld van de telefoongesprekken die zij met [verweerder] heeft gevoerd.**

Voorts geldt [...] dat een financiële instelling als Dexia, [...] verplicht is technische en organisatorische voorzieningen te treffen om opgenomen telefoongesprekken en andere persoonsgegevens betreffende de opgenomen telefoongesprekken **zodanig te kunnen traceren en reconstrueren**

HR 20 juni 2007, L. en A. T. 446
(Dexia)

uitzonderingen

- persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
- Politiewet, Wet Brp, WJD, Kieswet e.d.

Beperkte uitzondering voor verwerkingen met journalistieke, artistieke of literaire doeleinden

Art. 29 Opine Sociale Netwerken 2009
"wanneer profielinformatie ook toegankelijk is voor anderen dan zelfgekozen contactpersonen, zoals wanneer een profiel voor alle leden van een sociale netwerktoegankelijk is of de gegevens kunnen worden geadresseerd door zoekmachines, is er sprake van toegang buiten de persoonlijke of huishoudelijke sfeer"

het gebruik van een camera-systeem, dat door een natuurlijke persoon aan zijn gezinswoning werd bevestigd met als doel de eigendom, de veiligheid en het leven van de eigenaren van het huis te beschermen, maar ook de **openbare ruimte** in beeld brengt, en waarbij video-opnames van personen met behulp van opnameapparatuur doorlopend worden vastgelegd op bijvoorbeeld een harde schijf, wordt **[niet]** aangemerkt als de verwerking van persoonsgegevens die in **activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden** wordt verricht.

HvJEU 11
december 2014
C-212/13

journalistieke (~artistiek, ~literair)

niet van toepassing

- informatieplicht (art. 33, 34)
- bijzondere gegevens (art. 17–23);
- meldingsplicht (art. 27 – 30);
- rechten betrokkenen (art. 35 –42);
- toezicht CBP (art. 51 – 75)
- doorgifteverbod (art. 76 – 78)

wél toepassing

- minderjarigheid (art. 5)
- zorgvuldigheid (art. 6)
- verzameldoel (art. 7)
- grondslag (art. 8)
- doelbinding, bewaren (art. 9 – 10)
- bovenmatigheid (art.11)
- beveiliging (art. 13)
- verantwoordelijke en bewerker (art. 14)
- gedragscodes (art. 25)
- schadevergoeding (art. 49)

Art. 3
Wbp

Art. 65
AVG ?

territoriale werking

- i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke in Nederland
- door of t.b.v. verantwoordelijke
 - die géén vestiging heeft in EU
 - waarbij gebruik wordt gemaakt van (al dan niet geautomatiseerde) middelen in Nederland
 - tenzij deze middelen alleen worden gebruikt voor de doorvoer van persoonsgegevens

1. Wie is verantwoordelijke voor de verwerking?
2. Heeft die verantwoordelijke een vestiging in Nederland?
3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

Art. 4(1) en
(2) Wbp

territoriale werking

- i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke **of van verwerker** in Nederland
- aanbieden van goederen of diensten in de unie**
- monitoren van gedrag van betrokkenen in de unie**

1. Wie is verantwoordelijke voor of verwerker m.b.t. de verwerking?
 2. Heeft die verantwoordelijke of verwerker een vestiging in Nederland?
 3. Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?

NIELW.!

Art. 3(1) en (2) AVG

verwerkingsgrondslagen, verzamel- en verwerkingsdoelen, doelbinding, kwaliteit en beveiliging van gegevens, transparantie

DE SPELREGELS

rechtmatige verwerking

Wbp & AVG

verwerkingsgronden

- toestemming
- overeenkomst
- wettelijke plicht
- publiekrechtelijke taak enz.

verzameldoel

- welbepaald
- gerechtvaardigd
- én uitdrukkelijk omschreven

doelbinding

- verdere verwerking niet onverenigbaar met verzameldoel

bewaren

- niet langer dan nodig voor verzameldoel

Wbp & AVG

verwerkingsgrondslagen

- ondubbelzinnige toestemming
- uitvoering overeenkomst
- **wettelijke plicht**
- vrijwaring vitaal belang
- publiekrechtelijke taak
- gerechtvaardigd belang

bewaren en verstrekken van persoonsgegevens door belastingplichtigen en anderen (art. 47, 52 en 53 Awr)

opvragen en verwerking persoonsgegevens t.b.v. belastingheffing en andere publiekrechtelijke taken (Uitvoeringsregeling Belastingdienst 2003)

Art. 8a-f Wbp Art. 6(1) a-f AVG

Wbp & AVG

ondubbelzinnige toestemming

- eerst informeren
- aanvaarding algemene voorwaarden met instemmingsbepaling is onvoldoende
- intrekken 'te allen tijde' mogelijk
- jonger dan 16? dan toestemming door ouders
- vrijwillig gegeven...

Consent can only be valid if the data subject is able to exercise a real choice, and there is no risk of deception, intimidation, coercion or significant negative consequences if he/she does not consent [...]

An example of the above is provided by the case where the data subject is under the influence of the data controller, such as an employment relationship.

Art. 1 en 8a Wbp Art. 4(11) en 6(1)a AVG

“auto opt-in...”

please do not tick the box if you do not wish to receive our informative newsletter

vitaal belang

proportionaliteit & subsidiariteit

verzamel- en verwerkingsdoelen

bijzondere gegevens

- levensovertuiging of godsdienst
- politieke gezindheid
- lidmaatschap vakbond
- ras, etniciteit
- seksuele leven
- gezondheid
- **biometrische ID-gegevens**
- **genetische gegevens**
- strafrechtelijke gegevens (e.d.)
- én BSN

Art. 9-10 AVG
Art. 10-24 Wbp

MEUW.1

verwerking bijzondere gegevens verboden, tenzij...

- met uitdrukkelijke toestemming (enz.), of
- door bepaalde verwerkers en voor bepaalde doeleinden
- enz...

rasgegevens: verwerking mag

- voorzover onvermijdelijk ter identificatie
- voorzover nodig i.v.m. positieve discriminatie
 - alleen gegevens betreffende geboorteland van de betrokkene, van diens ouders of grootouders,
 - dan wel andere, bij wet vastgestelde criteria

Art. 18 Wbp

herkenbare foto's op intranetsmoelenboek of sociale netwerken
videocameratoezicht

Vgl. Rb R'dam 16 mei 2012 LJN BW5513 (voorkeursbeleid)

doel onderscheid maken...

Alléén als een verantwoordelijke foto's of ander beeldmateriaal publiceert met het **uitdrukkelijke doel** om onderscheid te maken naar ras, is bijzondere oplettendheid geboden. In dat geval acht het CBP het een **redelijke wetstoepassing** om het beeldmateriaal aan te merken als een bijzonder **persoonsgegeven**. **CBP richtsnoeren**

"... **[onjuist is]** dat in een geval [...] waarin de vordering uitdrukkelijk ook betrekking had op foto's van personen, toepassing van [art. 18 Wbp en 126nf Sv] alleen in aanmerking komt indien met de vordering is **beoogd** de desbetreffende gevoelige [ras] informatie aan die foto's te onttelen" **HR 23 maart '10**

«bijz. gegevens» verwerking mag ook

- uitdrukkelijke toestemming
- door betrokkene duidelijk openbaar gemaakt
- vaststelling, uitoefening of verdediging van een recht in rechte
- volkenrechtelijke verplichting
- zwaarwegend algemeen belang
 - passende waarborgen én bij wet bepaald
 - of met ontheffing van Cbp
- wetenschappelijk onderzoek

*let op!
uitzondering is
géén verwerkings-
grondslag!*

persoonsnummers

- nummer ter identificatie van betrokkene bij wet voorgeschreven
- alléén gebruiken ter uitvoering van betreffende wet of voor doeleinden bij wet bepaald
- besluit bsn
 - Stb. 2007, 443

bewaren

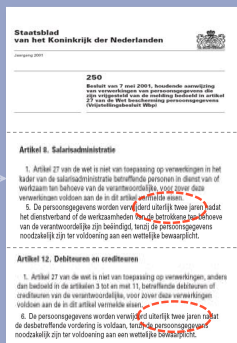
- zolang er claims mogelijk zijn
- bewaarplichten
- niet gemelde salaris- of personeelsadministratie

art. 52, vierde lid, Awr

- 5 jaar o.g.v. art. 3:306 ev BW
- 2 jaar 7:23-2 BW

Art 10 Wtp

Art 6(1) AVG

transparantie (en rechten van betrokkenen)

rechten van betrokkenen

- inzage
- verbetering
- verzet

- vergoeding: 23ct p/bldz, max €5
- vergoeding > 100 bldz of lastly of rouwenfoto: €27,50
- mag bij vooruitbetaling! (LJN BL3662)

Art. 33-42
Wbp

Art. 13-22
AVG

verplichtingen verantwoordelijken

- melden
- informer

	No personal data are collected beyond the minimum necessary for each specific purpose of the processing
	No personal data are retained beyond the minimum necessary for each specific purpose of the processing
	No personal data are processed for purposes other than the purposes for which they were collected
	No personal data are disseminated to commercial third parties
	No personal data are sold or rented out
	No personal data are retained in unencrypted form

uitzonderingen transparantie en doelbinding

- doelbinding
- inlichtingenplicht
- kennisnemingsrechten

niet van toepassing als nodig i.v.m.

- staatsveiligheid
- voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten
- gewichtige economische en financiële belangen van staat e.d.
- bescherming van betrokkene of van rechten en vrijheden van anderen
- incl. verantwoordelijke

Art. 23
AVG

Art. 43
Wbp

wo 29 okt 2014, 13:00

Plaskoker herkent ziekte

De Telegraaf

Britse wetenschappers komen met een multifunctionele plaskoker die mannen helpt recht te plassen én tegelijkertijd 'miljoenen levens' zou kunnen redden.

In de papieren wegwerpkoker zitten een aantal detectoren die meteen aanstaan op afwijkende niveaus van bloed, eiwitten en glucose in de urine van een man. Een verandering in de kleur van de koker zou kunnen wijzen op een seksueel overdraagbare aandoening, prostaatkanker of diabetes.

De Britse uitvinders van de Aim-Straight, Michael Shelton en Peter Maxwell, zijn de afgelopen zeven jaar druk bezig geweest met de ontwikkeling van de relatief eenvoudige papieren plaskoker tot het diagnostische medische apparaat dat het vandaag de dag is.

Shelton tegenover Mail Online: "Omdat mannen vaak te lang wachten met een bezoekje aan de huisarts, zou dit echt een effectief hulpmiddel kunnen zijn."

De Britten leggen momenteel de laatste hand aan de ontwikkeling van de wegwerpkokers, die over niet al te lange tijd in grootverpakkingen van 28 stuks verkrijgbaar zullen zijn.

@zwnne

vragen?

zwenneblog • g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl • @zwnne